1874. VI. évfolyam. 252. szám. Szerda, deczember 23.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben es postan küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bermentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldöti kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az eredmény.

(K.) Országszerte folynak a központi bizottságok megalakitásának munkálatai. A távirdának van dolga, hordja a hirt minden vidékről a fővárosba, hogy vigasztalja meg a kormány elszomorodott szivét.

Azt el kell ismernünk, hogy a kormány párthivei nagyon előzékenyek és gyöngédek a hirhordozás tekintetében, mert bizony alig merik kimondani, hogy az ellenzék részéről is választatott bizottsági tag; azt meg épen eltitkolják, ha az egész bizottság ellenzéki talált lenni.

Végelgyengülésben szenvedő kormányunkat tehát még a saját párthivei is általtással támogatják. Mintha attól félnének, hogy az ellenzéki győzelem, idegeire roszul hat, s a való palástolása sovány gyógyszerével ápolják a beteget.

De vajon mi czélt érnek el ezáltal? Azt, hogy a kormányt félrevezetik. Ez szegény azt gondolja, hogy a haza minden részében Andrássy nótáját, a „mindent megnyertünk“-et fujják s önhitségében nem is gondol a nemzet égető sebeinek orvoslására.

Az igaz, hogy nagy együgyüség kell ahoz, hogy a kormány azt elhigyje, miképen az ő szénája rendén van.

Hiszen éreznie kell, mennyire megunottá lehetett már. Hisz nem tett olyat soha, a miért megkedvelhettük volna.

Könnyelmüség volt egész élete. — Látjuk, hogy még saját párthivei sem férfiuhoz illően bánnak vele, midőn rendre ferditésekkel tápláljak. Csak tovább ezen az uton, majd elérünk igy — a közösügyes boldogság legmagasabb fokára, a honnan aztán egy kis bécsi szél fuvallatára könnyen lepottyanhatunk.

Akármit csinálnak egyébiránt a hatalom konyhája körül, az eredmény a maga valóságában marad meg, s kedvezőbb, vagy roszabb szint csak az elfogultság adhat annak.

Még ha a Deákpárt hivei volnának is többségben a központi bizottságokban, egyátalán nem volna az biztositék arra nézve, hogy a jövő képviselőválasztások — a Deákpárt javára ütnek ki.

Óriási kislelküség kellene ahoz, hogy valaki azt higyje, miképen a jelen helyzettel, mit a közösügyes kormány teremtett, meg van elégedve a nemzet. Ily szegénységi bizonyitványt a magyar nem adhatna ki magáról, mert hiszen akkor nem volna az életre sem érdemes.

Bármint üssön ki a központi bizottsági választás, ez eredmény még épen nem jelzi a közhangulatot.

Ott van Szatmármegye, hogy többet ne emlitsünk. Itt — jobboldali tudósitás szerint — a központi bizottmány egészen kormánypártiakból alakult. Pedig, a ki csak legkevésbé is ismeri e megye népét, fel nem teheti róla, hogy ez oly „lelkesedéssel“ viseltetnék az uralkodó párt gyászos müködése iránt.

Mesterségesen csinálbatnak jobboldali központi választmányt, mint a mily mesterségesen fentartják a jelenlegi kormányt, de annak alapja a nép jóindulatában nem fog gyökerezni.

A választások végeredménye — a nemzettől függ.

Gondolja meg minden polgár, hova adja szavazatát?

Ugy gondolkozzék mindenki, mintha tőle függene az ország sorsa. Ha kedves valakinek a mostani helyzet, ám támogassa a fenálló kormányt, — a ki pedig elégedetlen, az álljon az ellenzék zászlója alá.

A kit az őszinte meggyőződés vezérel, annak küzdelme dicsőséges leend.

— **A központi választmányok** alakitásánál az ellenzék Kecskeméten győzött. A Napló tudósitása a deákpárti győzelmeket hirdeti.

— **A keleti vasut** hamisitott szelvényei tudvalevőleg Deutsch Mór nyomdájában készittettek. Deutsch Mór tegnapelőtt este érkezett Budapestre; a pályaudvaron rendőri közegek várták, kik felkérték, kisérné el őket a kapitánysághoz, ezt ő igen készségesen meg is tette. A városházán Engelbach alkapitány értésére adá, hogy a bécsi rendőrség megkeresése folytán a hamisitott szelvények ügyében le van tartóztatva. D. azt felelte, hogy az egész ügyben, amennyiben ez az ő személyét illeti, nagy tévedés forog fenn, melyet ő majd fel fog deriteni, s egész nyugodtan várja be az ügy tárgyalását. Deutsch még tegnapelőtt este átadatott a fenyitő törvényszéknek.

— **Az adóügyi bizottság** az adókivetési hivatalok felállitását elfogadta. Tehát a személyzet a pénzügyéri közegeknél szaporittatik. Igy haladunk a „megtakaritás“ utján.

— **Igazságügyi** magyar miniszterem előterjesztésére birákká és pedig az aranyosmaróthi törvényszékhez Egry Kálmán legfőbb itélőszéki fogalmazót; a temesvári törvényszékhez Kelecsényi Ödön, legfőbb itélőszéki fogalmazót, és a debreczeni törvényszékhez **Piróth Károly**, budapesti királyi itélőtáblai fogalmazót; járásbiróvá a lengyeltóti járósbirósághoz Rökk Gyula, budapesti királyi itélőtáblai fogalmazót és aibirákká a budapest-terézvárosi járás irósághoz báró Geramb Gábor, legfőbb itélőszéki fogalmazót; a hevesi járásbirósághoz Török György, legfőbb itélőszéki segédfogalmazót; a világosi járásbirósághoz Benedek Géza, legfőbb itélőszéki segédfogalmazót, és végre a dévai járásbirósághoz Vajna Gáspár, maros-vásárhelyi királyi táblai segédfogalmazót nevezem ki.

Kelt Budapesten, 1874. évi deczember hó 17-én.

Ferencz József, s. k.

Dr. Pauler Tivadar, s. k.

— **A királyi udvar** a legujabb megállapodások szerint a karácsoni ünnepeket Gödöllőn fogja tölteni. Az uj év első estején ő felségeik a fovárosba fognak költözni, és ott maradnak január 20-áig. Ezen idő alatt két udvari bál lesz, melyre a fővárosból meghivandókon kivül Bécsből is várnak több magas vendéget.

— **A turóczszentmártoni** gimnáziumra vonatkozólag a kormány közelebb fog határozni, hir szerint annak betiltását fogja elrendelni.

— **Sajtóper.** Lonkai Antal Kecskeméthy Aurél ellen sajtópert indit, mivel ez azt irta róla, hogy a kalocsai érsek őt szobájából kiutasitotta.

A Tiszavölgy öntözéséhez.

A „Földmivelési Érdekeink“ 53-ik számában Kenessey Kálmán ur lelkes felszólalása, a Tiszavölgy öntözése ügyében, azt hiszem, ezen aszályos vidék gazdaköreiben, mint oly kezdeményezés, a melynek helyes és gyors keresztülvitelétől függne nagyrészben állami és magáni szebb jövőnk minden reménye, élénk viszhangra fog találni: látszik is már, mert ugyan e lapok 57-ik sz. Timáry Béla ur felszólalása, valamint Melczer Gyula ur nagyon alapos megjegjegyzései e tárgyban teljesen figyelemre méltók. (Közöltük mindegyiket Szerk.)

Azon szomoru tény, hogy magyar társadalmunk, minden mástól eltekintve, kiváló figyelmét a politikai sikamlós pályára terelte nem mindig nemes ambitióból, de más praktikusabb czélok elérése végett is, keserü gyümölcsöket termett. — Exempla trahunt! a hatalmasok dicskörében sütkörézők gyors vagyonodása társadalmunk moralis alapját, a reális tevékenység iránti tiszteletet ingatta meg.

Hét éve annak, hogy, habár szük korlátok között, de visszanyertük önrendelkezési jogunkat. Mit láttunk eszközölve ez alatt? Államot képzelni okszerü földmivelés nélkül nem lehet. Ez alapra lett-e épitve valami? A száz és száz milliónyi kölcsönökből jutott-e egy garas is a földmivelés okszerü, praktikus emelésére? Ha csak a helytelen irányu legtöbb helyen sáros télben megközelithetlen méregdrága vasutakat ilyennek nem veszszük, különben is ezen vasutak közgazdászati befolyását a földmivelésre avatottabb tollak is saját értékökre szállitották le és igy többet erről mondani nem is fogok.

A közvélemény már az első saját állami budgetünk ügyes számcsoportositásával a helyett, hogy követeléseiben az állam iránt mérsékletre intetett volna — félre lett vezetve, különben is keleti vérmérsékletünkből folyó heves képzelődésben is ringattuk magunkat. — Akkori nagyhirü pénzügyminiszterünk hitele megingathatlannak látszott, azonban az álom elfoszlott és ébredésünk milyen keserü!

A tavalyi kényszerkölcsönvita alkalmával egy pénzügyi téren tekintélynek látszó képviselő, Kerkápoly Károly akkori pénzügyminiszternek a rosz termésekkel való mentegetődzéseire, gunyosan jegyezte meg, hogy olyan államnak el kell pusztulnia, a melynek pénzügyminisztere az esőt és rozsdát is számba veszi. A következmények Kerkápoly urat igazolták, nagyban és egészben igazat mondott, olyan államban, a mely kiválólag földmivelő, nemcsak nagyon sok, de minden az eső és rozsdától függ. Jó termésekkel vasuti konzorciumok is könnyebben alakithatók. Krach sem fenyegethet oly könnyen.

Kenessey Kálmán ur hazafias, időszerü felszolalását a Tiszavölgy öntözése tárgyában én is, mint kis birtokosa e völgynek, örömmel üdvözlöm, fogadja teljes elismerésemet, ebből folyólag nem is hallgathatom el, saját szomoru tapasztalásból meritett azon erős meggyőződésemet, hogy Magyarország létele függ ez eszme keresztülvitelétől, evvel késni nem szabad; de hol vannak hozzá az eszközök? Tizenöt éves gazdálkodásom alatt, jó évünk csak öt volt, hová vezet ez? Azon 1316 négyszög mértföldön, a mely a nagy alföldet az állitólagos magyar Kanaant képezi,“ hány gazda van; a ki ne ezt mondaná?

Ugyanakkor, a midőn erős meggyőződésemet kifejezem, hogy a Tiszavölgy irrigációja helyes keresztülvitelével lehet csak egyedül mérsékelni, rendkivül száraz tulságokban csapongó kontinentalis climánk vészes hatását, és állami existenciánkat ez irányban biztositani, igazat kell adnom Melczer Gyula urnak, oly nagy munka ez, a melynek eszközlésére, az adott viszonyok között a szomoru előzmények folytán teljesen megingatott tiszavölgyi birtokosság egyedül képtelen. — A helytelen irányu, és a mint Melczer Gyula ur magát kifejezi: nagy szabásu politika üzése mellett teljes lehetetlen is. Azért uraim a kormányon és képviselői padokon: szakitsanak a mult és jelen irányával! vállvetetten müködjenek közre egy helyesebb, takarékosab politika behozatalára, szakitsanak ezen minden bizalmat megölő pártpolitikai experimentumokkal, és az ország első kivánalmainak kielégitésére, existenciánk biztositására nyujtsanak kezet. Helyesebb rendszeren épült kormányzat mellett feléled azon bizalom, a mely a közügyek iránti érdeklődés alapköve. Szakitsanak közgazdászati politikánkban a kommercialis iránynyal. Győzzék meg az állam polgárait arról, hogy állami szükségleteiknél az egyensuly végleges helyreállitása önöknek komoly törekvése, ez esetben az ujabban követelendő adók ellenében is csillapulni fog az ellenszenv, minden hazafi tudni fogja méltányolni az áldozatok czélját s nem fogja adóban fizetett filléreit Danaidak hordója töltögetésének nézni.

Végre oldozzák fel azon minden egészséges, biztos forgalmat akadályozó bilincset, a meges, biztos forgalmat akadályozó bilincset, a meglyek egy független jegybank nem létében, örökké idegen szeszélyektől teszik függővé anyagi létünket.

A modern államok nagy vivmányai a hitel eredményei. Mit tettek önök e tekintetben? ma az állam maga 12%os kölcsönökön tengődik, milyen hitelre számithat ily körülmények között az egyes gazda? ha az állam maga uzsorát fizet.

Az önsegély, egyéni tevékenység maradandó áldásos müveket nem alkothat ott, a hol minden egyesnek a figyelme a politikára tereltetik, a hol ennek folytán a társadalmi tényezők összhangzó müködése megzavartatik és a hol a tevékenység védelemben nem részesül.

Mily egyoldalu, mennyire ki nem elégitők az árvizek szabályozása végett emelt védmüvek, mutatták az elmult évek alatt a belvizek iszonyu pusztitásai; — egy száraz év mégis feledésbe temette ellenkes körökben is e katastropha ismétlődhetését. Ki hajlandó ily körülmények között a társadalmi téren való agitatióra? de ki is fog haligatni ily agitatióra?

Kenessey Kálmán ur hiven tett eleget polgári kötelmeinek, a midőn nagy horderejü inditványával a Tiszavölgy birtokosait az öntözés mentő eszközének létesitésére hitta fel. Igenis lehet, kell is eszközölni, mihamarább, hogy a végpusztulástól megmentsük magunkat. Államháztartásunk gyökeres átalakitásával alólról felfelé és viszont bizalmat kell teremteni, a mely egyedüli táplálója a hitelnek és ezt csakis egy erélyes bölcs takarékos politikai irány eszközölheti. Minden egyes sietni fog akkor az ügynek szolgálatát felajánlani. (Földmivelési Érdekeink.)

Kormoss Ödön.

— **Kisujszállásról** értesitenek minket, hogy az ottant kaszinó a könyvtár gyarapitására jövő évi január 16-ikán táncvigalmat rendez. Reméljük, hogy e bál is a kisujszállási fényes és kedélyes vigalmak jó hiréhez méltóan fog sikerülni.

A hivatalos lapból.

A földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1874. decz. 15-én 22,119. sz. a. kelt körrendelete valamenyi törvényhatósághoz.

A phylloxera nevü szőllőpusztitó rovar behurczolásának lehető megakadályozhatása czéljából f. évi 17472. és 28331. sz. a. kiadott körrendeletem kapcsán szőllővesszőknek, és pedig ugy a gyökeres mint a sima vesszőknek az összes külföldről, valamint az osztrák tartományokból és Horvát Szlavonországból való behozatalát ezennel a legszigoruabban eltiltom.

A tilalom áthágói a behozott szőllővesszők elkobozása és megsemmisitése mellett 50 frtól 100 frtig terjedhető birsággal fognak közigazgatási nton büntettetni.

Ezenkivül pedig fentartatik a törvény rendes utja mindazon károk megtéritésére nézve, melyek ezen tilalom áthágása altal okoztatnának.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletem szabályszerü hözhirrététele mellett, annak szigoru foganatositását a legnagyobb erélyyel eszközölje.

Bartal György, s. k.

Budapest földrajzi fekvése

Kohl müvét felhasználva, irta Kápolnai P. István honv. százados.

(Folytatás.)

Némileg az ádriai mélyedés meghosszabbitásának tekinthető Magyarhon ama hosszmélyedése, melynek legmélyebb részét a Balaton tölti be, s a melynek főiránya ép ugy, mint az Ádria mélyedéseé, s mint a Tisza felső lapályaé, délnyugatról északkelet felé terjed.

Az eddig emlitettekből látjuk, hogy leginkább négy helyt nyilnak természetes utak a magyar medenczét környező hegységeken át és ha a dévényi Dunakaput az orsovaival és a Kárpátok erdős hegységét az Ádria legészakibb csucsával vonalak által összekötve képzeljük: „akkor az egész magyar medencze történelme főszinhelyeinek tengelyvona ait látjuk magunk előtt.“

A magyar erdőshegységeken át jött a keleti népek árja, a hunok, a magyarok, a rusznyákok, a tatárok s a mongolok hazánkba.

Honunk délkeleti részén, ott, hol a Duna ismét hegyvidékbe lép, hatoltak a Duna hosszant a byzanczink, a törökök s a keleti kereskedelem a magyar medenczébe.

A Duna vizét követve, Dévénynél rontottak nem egyszer, Magyarországba a németek.

Az Ádria északi csucsától kiindulva értek a rómaiak egészen a Duna magyar völgyébe, s mindez utou törtek ki őseink nem egyszer a szomszédok országaiba, diadalok vagy legalább hősies halállal szerezve meg ott nemzetünknek ama vitézség hirét, melynek sértetlen épentartása főleg a honvédség magasztos feladatainak egyikét képezi.

A fenemlitett két tengelyvonal a magyar medencze közepe táján, körülbelől egyenlő távolságban az ország négy fökapujától, Budapest tájékán, metszi egymást és ezen világközlekedés két utjának előnyében amugy is részesülő metszési pont fontossága, a magyar medencze közepének terepviszonyai által még fokoztatik is.

A felső magyarhoni hegyvidéknek egyes ágai t. i. egészen a Dunáig terjednek, a hol csakis e folyam választja el azokat az Alpok északkeletre terjedő egyik ágától, a Bakony hegyláncztól. Az ekként képezett nagyszerü rekesz az egész nagy magyar medencze-alj két részre osztja: a keletire, vagyis a nagy magyar siksagra és a nyugatira, vagyis a felsőmagyarhoni apályra.

A magyar medenczét két részre osztó rekesz vagyis gát közepét a Duna töri át, s ezen áttörés után, addigi keleti folyását hirtelenül délire változtatva, majdnem épszögnek megfelelő kanyarodást mutat. E kanyarodás helye közel fekszik az ország mértani központjához s épen ott érintkeznek legélesebben az országban mutatkozó fizikai és ethikai ellentétek.

A Duna partjain levő természetes közlekedések főiránya a Dunának a rekeszen való áttörése után egyszerre keletiből délivé változtatik.

Tág lapály-öblök közelednek egymáshoz az áttörés vidékén, melytől északra a hegyes völgyes felső magyar vidék, délnyugatra pedig sajátságos dombvidék fekszik.

„Mint kerék az agy körül forog — mondja Kohl — épugy e nevezetes nagy Dunaszög körül forgott és forog Magyarhon összes politikai és közlekedési története.“

A Vácztól délnyugatra fekvő dombvidék lábánál, két oldalról északról és keletről a Duna folyik, miáltal e vidék mind észak, mind kelet felé természetes határszélt nyert. Ez okná fogva a rómaiak önálló tartományának (Pannonia) is tekintették azt, melyben később a herulok önállóságukat a Duna balpartján lakó gepidák és longobárdok ellen, vitézül meg is védték.

Nagy Károly szintén a Dunát, Dévénytől Váczig, és Vácztól Péterváradig tekintette határszélül a kelet zajongó, akkoriban folytonosan vándorló népfajai ellen.

Egészen másképen fogták fel azonban a helyzetet a magyarok, kik azonnal megértették, hogy csakis az összes nagy medencze-alj

---

A „DEBRECZEN“ tárczája.

ANNA TITKAI.

— Svéd regény. —

Schwarcz Maria Zsófiától.

MÁSODIK KÖTET.

XIII. FEJEZET.

(Folytatás.)

— Hogyan állithatod azt? Mikint függene az én tőlem? Hát azt tudod-e, hogy Anna téged valósággal szeret?

— Igen, igen Lisbeth, azt jól tudom. Engem szeret Anna, azt tudom és érzem; de ő nem akarja saját boldogságát a tied árán megvenni, és azt gondolja, hogy . . . hogy . . .

Éliás elhallgatott és félkomoly mosolylyal tekintve Lisbethre, igy folytatá:

— Azt hiszi és azon meggyőződésben van, hogy a te tagadó válaszod épen ugy tekintendő, mint helyesléssed.

Lisbeth elhallgatott, és lecsüggesztett fővel ment Éliás mellett.

Midőn a sétatér végéhez értek, igy folytatá Éliás:

— Nos, édes Lisbeth, mit válaszolsz kérdésemre? Szerencsémet továbbra is akadályozni akarod? Másodszor is képes lennél szerencsémet koczkáztatni? Nem hiszem, nem akarom hinni, hogy annyira keményszivü légy. Most nem szeszélyszülte hajlamról, de komoly és mély érzelomről van szó. Azt hiszem, hogy te az Anna kételyeit el fogod oszlatni, és az által magad iránt örök hálára fogsz engem lekötelezni.

— Nem! sohasem! — volt a Lisbeth rövid és éles válasza — én nem akarom, hogy te és Anna egybekeljetek.

Majd ragyogó és bájteljes szemeivel Éliásra tekintett. A legveszedelmesebb tekintetek egyike volt az, szenvedélytől és haragtól vegyesen élesztetve. Nehány perczig egymást nézegették, végre Lisbeth elfordította fejét, mivel Éliás szemeiből kiolvasá, hogy őtet soha többé meghóditani nem fogja, és hogy mindennek vége van.

Anélkül, hogy egyetlen szót is szóltak volna, visszaindultak, és csak midőn a tornáczra értek, tevé Éliás a következő kérdést:

— Akarod-e az előbb kimondott tagadó válaszodat visszavonni?

— Soha! — válaszolá büszkeséggel Lisbeth — sokkal inkább érdeklem magamat Anna boldogsága iránt, mint hogy azt oly könnyelmüre bizhatnám, mint te vagy. Tegnap még az én imádóm valál, ma már Annának udvarolsz, de holnap isten tudja, kinek fogsz hódolni. Ennélfogva Anna sohasem lesz a tied.

— Soha? — ismétlé Éliás — tán egy kissé sokat is mersz állitani?

— Azt hiszem, hogy nem. Azonban ám kisérlsük meg, ki fogja akaratát jobban érvényesithetni.

— Isten veled, szép nagysám! legyen kivánságod szerint, de én becsületemre fogadom, hogy sohasem fogok megnősülni, ha Annát el nem nyerhetem, és légy meggyőződve, miszerint e fogadásomat nem fogom megszegni.

Ekkor elhagyá Éliás, és a kertbe ment; Lisbeth pedig lecsüggesztett fővel haladt szobája felé. Midőn be akart menni, a másik oldalról Mártha által igy szólittatott meg:

— Megértették már a kisasszonyék valahára egymást és meghatározták a lakodalom idejét?

Lisbeth haragosan tekintett Márthára, majd kérdezé:

— Kiről beszélsz?

— A kisasszonyról és Éliás urról.

— Azt csak magad is átláthatod, hogy mi sohasem lehetünk egymáséi, — válaszolá Lisbeth hevesen s azzal szobájába sietett.

XIV. FEJEZET.

Eckholmban nagy volt a nyugtalanság és az előkészület folytonosan tartott, amennyiben ott nehány hét mulva lakodalomra számitottak. Minden kéz, amely tüforgatásra képes volt, mozgásba hozatott, és Anna ép oly szorgalmatosan varrogatott, mint amilyen készséggel és vidámsággal közben-közben dalolgatott. Ha azonban véletlenül testvérének barátságtalan és komor arczára tekintett, elhallgatott és mélyen elgondolkozott.

E foglalkozás közben egy hét telt már el, de semmi oly körülmény elő nem fordult, mely Éliás és Anna egymáshoz közeledését, vagy hidegülését előmozditotta volna. Igaz, hogy Anna barátságos volt Éliás iránt, és hogy ez mindig körülötte volt, de azért mégis ugy látszott, mintha mindketten lemondtak volna a házasságnak még gondolatáról is.

Lisbeth folytonosan haragos tekintettel figyelé őket, de mivel azt is jól tudá, hogy ő is folytonosan figyeltetik, nem volt bátorsága Annát megtámadni. Ha bizonyos lett volna abban, hogy nem fog magának még több kárt okozni, ugy kétsé telenül Anna fösvénységéről, ravaszságáról és megrovást érdemlő jelleméről beszélt volna egész napon át. Ámde ha Johanna, vagy a kerületi kapitány jelen volt, nem mert ezek előtt egy szót is szólni; mig a leányok és ifju urak társaságában annál többet beszélt a jelzett tulajdonokról. Anna az ellene intézett támadásokra mindig tréfáson felelt, de Éliás igen gyakran tüzbe jött miattuk, amikor azon Lisbeth [illegible] az annak okozott boszuságszülte kifakadások felett; mindaddig, mig végre Thure közbeszólt, és az ingerlés továbbfolytatásának gátat vetett.

Mihelyt Thure fölszólalt, Lisbeth azonnal elhallgatott.

Ha Konstantin történetesen jelen volt, ő csak Lisbeth szépségét látta, és ha az ingerlés közben fölhevült, annak csudálatraméltó ügyességét bámulá. Az előtte történő ingerkedést többnek mint tréfásnak tartotta ugyan, de azt távolról sem gyanitá, hogy a tréfás ingerkedés köpenye alatt kérlelhetlen boszu lappang.

Lisbeth naponkint ingerültebb lett Anna iránt, és midig azon gondolkodott, hogy mikép fedezhetne föl Annának oly jellemhibáját, mely miatt az Éliás által is megrovásraméltónak tartathatnék.

Hiába emlegeté naponkint Annának a pénz iránti határtalan szeretetét; nem használt semmit. Más ürügyet keresett tehát, melynek sikerét remélte.

Ha Anna a kerületi kapitánynyal beszélgetett, leskelődött utánuk; ha — Péterhez ment, átkutatta annak szekrényeit, és más csecsebecséit; elolvasta leveleit, de mind hiába, semmit sem talált, ami annak rosz jellemét tanusitotta volna.

(Folyt. következik.)

államterületté való egyesitése által alkotható Európa e részén állandó birodalom, s Kohl téved, midőn a földrajzi viszonyoknak országlári ügyekre való befolyását tulozva, azt állitja, hogy a magyarok is ezen országrészt külön tartománynak tekintették. Mint a Duna kanyarodásától délnyugatra fekvő országrész, ugy az e kanyarodástól északra fekvő Felső-Magyarország is a történelemben nem egyszer önálló országként szerepelt, melyben quádok, azután longobárdok, majd a magyarok érkezésekor morvák laktak és uralkodtak.

Délfelé Felső-Magyarország, csakis Dévénytől Váczig bir természetes határszéllel, de a határszél keletfelé való iránya megmarad Váczon tul is, a honnan a hegyvidéket a lapálytól elválasztó vonal folytonosan keletfelé mutató irányt követ, mig csak a Sajó partját el nem éri, mely folyón tul már a magyar erdőhegység lejtjei kezdődnek.

„Ama vonal, melyen a felső- magyarországi hegyvidék a nagy magyar lapálylyal érintkezik, mai napig is, több tekintetben tagozólag szerepel; e vonalon pl. a hegység részben szláv lakossága, a lapály tiszta magyarjaival érintkezik s e vonal még most is egyházi és politikai tagozások határvonalául szolgál.

A Duna kanyarodásától északra és délnyugatra terjedő hegyrekesz hadászatilag, két hadmüködési szinhelyre osztja Magyarország nyugati részét és a nyugatról betörő német inditók soha sem értek e rekesz keleti, honunk szive felé hajló lejtjére, valamint a délről jövő törököknek sem sikerült e rekesz nyugati lejtjén állandóan letelepedhetni.

Vérrel áztatott ut az, mely az orosz lapályokról a Kárpátok erdőshegységén át a felső Tisza sikságaira vezet, és ez az ut is a felső-magyarországi hegységek lábai hosszant a Duna kanyarodásához vezet.

E vidék birtokába iparkodott tehát mindenki jutni, ki a magyar medenczében levő országrészeket össze akarta tartani, vagy azokat ismét össze akarta füzni; e vidéken lüktetett mindig Magyarország szive. Királyok ott épitették lakhelyeiket, ott keletkeztek a legnevezetesebb vásárok, melyekre áruk és emberek nyugatról a Dunán és ennek partjain, délről hasonlóképen a Dunán és völgyében, keletről a hegységek lábai hosszant, északról pedig a Vág, Nyitra, Garan és Ipoly völgyein kényelmesen jöhettek.

(Folytatása köv.)

— **Nagyszerü ékszerlopás** történt Budapesten Szerdahelyi fényképésznél; a tett elkövetésével egy néma koldust gyanusitanak.

Külföld.

(—) **Németország.** Tessendorf államügyész a Majunke képviselő elfogatása ügyében tett eljárás miatt hivatalától fölmentetett és a fellebbezési törvényszékhez tanácsossá neveztetett ki, mely állomás kevesebb felelősséggel van egybekapcsolva.

A „Nationalzeitung“ azt jelzi, hogy Arnim, valamint az államügyészség, a ki hirdetett itéletet felebbezni szándékoznak.

A szövetségtanács igazságügyi bizottsága a polgári hazasságra vonatkozó tjavaslatot végig tárgyalta. E tjavaslat ugy a szövetségtanácsban, mint az országgyülésen legközelebb elő fog terjesztetni. E törvénynek életbeléptetése ellen a kormány semmi nehézséget nem akar gördíteni.

A távirdai közlekedés nehány nap óta több fontos távirdai állomásról elmaradt, mivel a mostoha időjárás a sodronyokat elrongálta.

— **Franczia ország.** Párisban azt beszélik, hogy Périer Casimir az alkotmányos alapon leendő egyesülésre nézve, a középpártokhoz javaslatot intézett volna.

Mac-Mahon mai napon az Elysée-palotába teszi át lakását és uj évig ott fog maradni.

Arnim-ról a párisi lapok átalában kedvezőtlenül nyilatkoznak.

— **A „Kelet“** szerkesztését Békésy Károly, e lap eddigi főmunkatársa vette át.

— **Ballagi bibliafordítása** a közelebbi 3 év alatt jelen meg évenkint 25—30 ivas füzetekben; előfizetési ára 5 ft.

Szinházi szemle.

** Kedden szinrekült **„Fra Diavolo**, vagy a teracinai vendégfogadó“, vig daljáték 3 felvonásban, irta Scribe, zenéjét Auber.

Az est dicsőségében osztakoztak Dalnokiné (Pamela) és Mándokiné (Zerlina), akik a közönség igényeit mind énekükkel, mind játékukkal teljesen kielégiték. Bogyónak (Fra Diavolo) legjobban sikerült a harmadik felvonás. Különben mind hangja, mind játéka gyönyörködtetett. Philippovich és Tóthfalusi mulattatóan játszottak és jól énekeltek, Dalnoki Lorenzója a tőle megszokott jelességgel sikerült. Folténvi (Lord Kock) szerepében nagyon eszünkbe juttatá azon veszteséget, melyet szinházunk Bodorfi eltávozása által szenvedett. Ugy tudjuk, hogy neki magának sem nagy kedve van az operai szerepléshez. Nem is hangjához való az. Maradjon ő a maga szerepkörében, amidőn mindenkor kitünő leend. Nem is őt magát, de a rendezőséget hibáztatjuk, mely neki a szerepet kiosztá. Játéka és alakitása azonban nagyon sikerült volt. Mándokiné, Dalnokiné, Bogyó és Dalnoki több izben megtapsoltattak. A karok jól működtek. Medgyesi az egész operát kitünően vezérlé. A bérlőkön kivül nagyon kevesen tekinték meg e nagyon mulattató darabot.

— **Paulman J.** bécsi udvari szinész szombaton a „Haramiák“-ban „Dániel“ szerepét játszotta; s játszás közben hirtelen oly roszszul lett, hogy nehány percz mulva meghalt.

— **A király** a pécsi ág. hitv. egyház részére templomépitésre magánpénztárából 500 ftot adott.

UJDONSÁGOK.

*** Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy a jövő évi előfizetési dijakat szíveskedjenek beküldeni, hogy annak idején a lap küldésében fenakadás ne történjék.**

*** A ref. templomokban** a legközelebbi ünnepnapokon lelkészeink következő renddel fogják teljesiteni az istentiszteleti szolgálatokat, — ha ugyan betegség vagy más lényeges akadály közbe nem jő: ünnep első napján délelőtt a nagy templomban Révész Bálint püspök, a kis templomban K. Tóth Mihály; az ünnep többi napján a főiskolai követek. — O év utósó délutánán a nagy templomban Révész Imre, a kis templomban Némethi Lajos mondanak imádságot, s uj év első napján ugyanezek ugyanazon templomokban tartanak egyházi beszédeket.

*** Dr. Sárváry Gyula**, városunk szülötte, pár nap előtt avattatott föl orvostudorrá a budapesti kir. egyotemnél.

*** Városunk egyik uj lapja** az „Ev. protestáns lap“ már sajtó alatt van s uj évre az első szám megjelen, hozván többi közt a debreczeni theologiai tanárok hittani nyilatkozatát s több közérdekü közleményt. A kitünő képességü szerkesztő neve fényes biztositék arra nézve hogy a lap a müvelt igényeket kielégiti. Az előfizetési pénzt (3 ft félévre) elfogadja akár a főiskolai szénior, akár a szerkesztő Balogh Ferencz tanár, (lakása füvészkertutcza 1078. sz.)

*** Szinpadunkon** a jövő év első napján adatik: „Az utósó lengyel követ.“

*** A gyakori postarablások** lehető megátlása végett a m. kir. belügyminiszter a törvényhatóságokat felhivta, hogy azok ez irányban területökön czélszerünek mutatkozó óvintézkedéseket haladéktalanul megtegyék, nevezetesen a személy és értékszállitó postakocsik mellé őrkiséreteket rendeljenek ki, s ha a közbiztonsági közegek csekély száma ezt nem engedné, — katonai őrkiséreteket eszközöljenek ki.

*** A ref. egyháztanács** decz. 26-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében ülést tart. Tárgyak: küldöttségi jelentés a város részére iskolai helyiségül átbocsátandó telkek iránt történt megállapodásról s több folyó ügy.

*** Grachus** czimen a szinházi intendaturához Sárváry Lőrincz és Rikl Gyula fordított szindarabot nyujtanak be; a fordität dicsérni hallottuk.

*** A debreczeni kir. törvényszékhez** — az elhunyt Ferenczy Alajos helyett, Piróth Károly budapesti kir. itélő táblai fogalmazó neveztetett ki a hivatalos lap szerint. Ekép egyik helyi lap eltérő tudósitása nem jó forrásból van meritve.

*** A befásitás ügyében** jelentékenyebb és követésre méltó lépésről értesit a „Népkertész.“ A törvényhozás által megszavazott vasutak engedélyokmányához csatolt rendeletekben ugyanis benfoglaltatik a párkányok előfákkal való szegélyezésének kötelezettsége. Midőn napjainkban csak elvétve ritka eset az, hogy az üdvös törvények és rendeletek gyarló végrehajtásuk miatt irott malaszt ne maradnának, örömmel jegyezzük fel az északkeleti vasut igazgatóságának intézkedését, mely szerint közelebb pályázat utján összes vonala keritésének élő sövénynyel való ellátását átadta egy vállalkozónak. A befásitandó vonalok egész hossza 230,300 folyó méter; a fák, még pedig ákácz, gyalogfenyő, galagonya, jegenye és köris két sorjában ½ méternyire lesznek ültetendők A befásitás ügye ez által nevezetes lendületet nyer. Kivánjuk, hogy a többi vasut kövesse e példát s a kormánytól joggal elvárhatjuk, hogy figyelmét kiterjeszti ez oly sokáig elhanyagolt ügyre, melyet a már kiadott rendeletek erélyes végrehajtása jelentékenyen előbbre vihetne.

*** A helybeli** ipsros ifj. önképző egylet helyiségében karácson másodnapján szombat délután 3 órakor Herczl Márk kereskedelmi tanár ur a „méterrendszer“-ről tartand magyarázatot és oktatást, mi az érdeklett egyleti tagok, s általában a nagy közönség becses figyelmébe hozatik. — Az egylet választmánya.

*** A szinház** — amint tegnap is jeleztük — ünnepelőtti napon, holnap zárva lesz. Ünnep első napján adatik: „Argyil és tündér Ilona“; szombaton „Angot“, vasárnap „Tamás bátya kunyhója“, hetfőn „Szép Diego“, kedden akarják szinre hozni „Kornéliá“-t, melyet frivolsága miatt a budapesti szinpadról legközelebb tiltott le a belügyminiszter. Azt hiszszük, hogy a debreczeni szinpadon annál kevésbé foglalhat helyet erkölcstelen irányu darab.

*** Husárak** a helybeli mészárosok által f. évi decz. hó 23-tól 30-ig megállapitva, s a hatóságnál szabályszerüen bejelentve, a következők: 18 kr. hatvanutczán mindkét székben, és vargautczán; 19 kr. péterfián Farth Jánosnál; mindeu többi mészárosnál pedig 20 kr, kivévén még a telekiutczai és a piaczi 4-ik számu széket, mint a melyekben 22 kr.

*** Balkányi Szabó Lajos** „Magyar ősmeséinek“ 5-ik kötete ma megjelent. A városi nyomda igen csinosan állitá ki.

*** „Községi Értesitő“** czim alatt B.-Ujfaluban január 1-től fogva, heti lap fog megjelenni Vas Jenő városunk szülötte szerkesztése alatt. B.-Ujfalu szerencsés fekvésénél fogva, miszerint Debreczen és N.-Várad közt központot képez, nemcsak országos és heti vásárai által tünik ki, hanem a közmivelődés terén is folytonos előhaladást tesz. Járásbirósági székhely levén és takarékpénztárral is birván, nevezetes helyi központtá lett. Az uj lap, mely ott helyben nyomatik, — szellemi haladásának ujabb jele. Vass Jenő neve, aki buzgalma által B.-Ujfaluban sok szép intézmény felállitásában kiváló tényező volt, kezességül tekinthető arra, hogy a lap élénk és változatos lesz, s a helyi és vidéki érdekeket kellőleg képviselendi. A lap ára — ugy halljuk — 2 ft. Mesés olcsóság!

*** Ki gondolta volna** a „Magyar állam“ szerkesztőjéről, hogy előfizetőinek annyira ismeri családi viszonyait, midőn a deczember 20-án kelt számához, mint mellékletet a „Divat“ előfizetési felhivását küldte szét? Semmi esetre sem nevezhetjük tapintatlan eljárásnak, tudván azt, hogy sok fő és nagyon tisztelendő urnak inkább szüksége van erre, mint a „Magyar állam“-ra.

*** A Szathmáry testvérek** csődtömegének Széchenyiutczán, a bazár helyiségében — leszállitott áron eladása, holnap decz. 24-én megkezdetik; miről hirdetési rovatunk bővebb ismertetést nyujt.

*** Debreczeni terménycsarnok árjegyzéke.** Decz. 23. — Piaczi részletekben mérönkint: tisztabuza 4—4.50 kr, kétsz. 3.50—70 kr, rozs 3.20—35 kr, árpa 2.20—30 kr, zab 1.80—85 kr, uj tengeri 2.50—60 kr, köles 3.30—40 krajczár, vadrepcze 2—2.10 krajczár, — bab tarka 5.—5.25 kr, fejér 6—6.50 kr. Nagyban tisztabuza 85, 86 fontos 4.10—4.40 kr; 87, 88 fontos 4.40—60 kr; — 89, 90 fontos 4.80—5 ft; rozs 78, 79, fontos 3.25 35 kr, 80, 82 fontos 3.40—3.50 kr, árpa 67, 70 fontos 2.40—65 kr, 72 fontos 2.70—72½ kr, zab 50 fontos 1.90—95 kr; szalonna 100 font 32—35 frt; szalonnazsir 100 font 42—44½ ft. Napraforgó olaj 20 frt.

*** Adler J. Adolf** női divatkereskedőnek mai hirdetési rovatunkban közlött hirdetésére figyelmeztetjük olvasóinkat.

Délutáni posta.

— A zentai és zempléni központi választmány tagjai baloldaliak.

— Ghyczy pénzügyér a rendelkezésére álló pénzt Budapesten nem tudván elhelyezni (?) azt Bécsbe viszi. Igy tesz a magyar hitelbank is. Ugyan miért nem küldi Debreczenbe?

— A delegácziók őszre hivatnak össze Bécsbe.

— A „Pacific“ postahajó decz. 17-én Hongkong közelében elégett. A személyzet nagy része odaveszett.

— Bécsből ma posta nem érkezett a hóvizvatarok miatt.

— B. Barkóczy Pál váltóhamisitó, kit sokáig kerestek, tegnapelőtt önként jelentkezett a fővárosi rendőrségnél.

Nagyszerü diszlet és jelmezekkel.

Debreczeni szinház.

IV. bérlet 8. szám

Pénteken, decz. 25-én 1874.

adatik:

ARGYIL

és tündér ILONA.

Eredeti néprege dallokkal 3 felv. Irta Szigligeti. Zenéjét Doppler Károly és Medgyesi Nándor. A diszleteket festette Lütkemeyer Frigyes. A gépezeteket készité Thómász Bálint. A változatos kellékeket készité Bajor György. Az uj jelmezetek Püspöki Imre felügyelete alatt készültek.

(Rendező: Szabó.)

Első felvonásban virágtáncz, előadják: Bagyola Emma, Körösiné es Hiros Etel.

A darabban előforduló uj diszletek: 1. A daemonok hona. 2. Hadur trónja. 3. Akletur fejedelmi laka, vizitájkép nappal és holdfénynél. 4. Az aranyalmát termő fa. 5. Tündér Ilona felszállása a csillaghonába. 6. A hunok tábora. 7. A hunok csatája. 8. A hunok győzelme és Atilla megjelenése. Délibábképek. 9. A szivárvány. 10. A büvös barlangban látható képek: a) Temető éjjel. b) Tündérvilág. 11. Tündér Ilona sirja. 12. A szerelem tündérének megjelenése a csillagban.

Kezdete 7 órakor, vége fél 10 után.

Szombaton, folyó hó 26. bérletszünetben adatik.

Angot a csarnok leánya.

— **Bécsi tőzsde** decz. 23. (Távirati tudósitás.) Ezüst 106.35, cs. arany 5.28—; Napoleonarany 8.91½.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Ajánlja a n. érdemü közönségnek a közelgő farsangi idényre

ujonnan és dusan berendezett

Női pipere

raktárát, u. m.

nagyválasztékban kaphatók

BATISZT,
CLAIR, MOLL,
TARLATÁN
és
CREPLISZÉR
minden szinben dus választékban vannak
mindenféle
virágok és fejdiszek,
MENYASSZONYI
koszoruk és fátyolok
legjobb minőségü
GLACÉ
és
Szarvasbőr keztyük
fehér és minden más szinekben
Fail. Creditor, Moár
és
csokorszalagok
minden szin és szélességben

Mindennemü varratások leggyorsabban eszközöltetnek.

ADLER J. ADOLF

női pipere

raktára

DEBRECZENBEN

Bodaház.

663 1—3

Minden féle ruha diszek és bélések,
RIPS, MOÁR, ATLASZ,
SELYEM
és
angol bársonyok,
Továbbá
Mindenféle kezdett és bevégzett
HIMZÉSEK
minden ehez való
eszközök,
HIMZŐ SELYMEK
és
BERLINI PAMUTOK,
himzett szelvény
és
betétek,
NYAKKENDŐK
a legujabbak nagy
VÁLASZTÉKBAN
Kitünő
PAMUTOK
és
czérnák
és minden e szakba vágó itt föl nem sorolható czikkek legjutányosabb áron kaphatók, s becses pártfogásért esd

Adler J. Adolf.

Vidékről megbizások gyorsan és pontosan teljesittetnek.

229. ARJEGYZÉKE

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	15	60
„ „ 50 ℔-os zacskóval	15	80
B. Ugyanaz apró szemü	15	60
„ „ 50 ℔-os zacskóval	15	80
C. Dara középszerü	14	80
„ „ 50 ℔-os zacskóval	15	—
O. Királyliszt	15	20
1. Lángliszt	14	80
2. Montliszt	13	80
3. Zsemlyeliszt különös	13	—
4. „ „	12	60
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	11	—
6. Ugyanaz II. rendü	9	60
7. Barna kenyérliszt I. rendü	8	—
8. Barna „ II. „	6	40
9. Lábliszt I. rendü	5	40
10 Lábliszt II. „	4	40
11 Finomkorpa . zsákkal	3	20
„ „ zsák nélkül	2	80
12 Durvakorpa . zsákkal	2	80
„ „ zsáknélkül	2	40
Rozsliszt I. rendü	—	—
Rozsliszt II. rendü	—	—
„ „ III. „	—	—
„ „ IV. „	—	—
Rozskorpa zsákkal	—	—
„ „ zsáknélkül	—	—
00 Árpakása	20	—
0. Árpakása	18	—
1. Árpakása	14	—
2. Árpakása	12	—
3. Árpakása	11	—
5. Árpadara	14	—
6. Árpaliszt	—	—

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto	150	font
9. 10. 11. „	125	„
12 „ „	100	„
K. L. és R. I.—III. számig	150	„
R. IV. V. „	100	„
A. K. 00—5 számig „	100	„
Árpaliszt „	125	„

Debreczen, 1874. nov. 16.

Végképeni kiárulás

rendkivül lászállitott árak mellett.

SZATHMÁRY TESTVÉREK

széchényiutczai üzletében levő összszns áruczikkek, ugymint:

bàli kelmèk s ruhaszövetek, vásznak s női kész fehérnemüek, kész női ruhák s posztó fèlék, női kalapok s topánok, csipkék, szalagok, virágok, ruhadiszek és sok más apróságok folyó deczember hó 24-ik napján elkezdve

rendkivül leszàllitott áron,

készpénz fizetés mellett végképen ki fognak árultatni.

Debreczen, 1874. deczember 23-án.

664 1—3

Szilágyi Károly,
tömeggondnok.

Diószegi bor.

Vanszerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni — hogy nálam kisebb és nagyobb hordókban, akó vagy csebersźámra, ugy közönséges asztali mint a legfinomabb bakarborok, valammint igen jó ürmösborágyak is mindenkor a legjutányosabb napi folyó áron kaphatók és megrendelhetők. Jó állapotban visszaadott hordók a felszámitott árban visszavétetnek. — Vidéki megrendelések a lehető leggyorsabban eszközöltetnek. A borok valódiságáért és hibátlanságáért kezességet vállalok.

B.-Diószeg, deczember hó 1874.

Teljes tisztelettel

Berger Mór.

653 3—5

Fogorvosi jelentés.

Több debreczeni barátom felhivásának engedve elhatároztam, hogy Debreczenben nehány hétig tartózkodni, és a t. közönségnek fogorvosi müködésemet felajánlani fogom.

Ha müködésem sikeres leend, idővel talán állandóan telepedem meg Debreczen városában, mely iránt baráti összeköttetésemnél fogva nagy rokonszenvvel viseltetem.

Több éven át Bécs legelső fogorvosi intézeteiben mint első segédorvos müködtem, és mint azok technikusa, mind a sebészeti, mind a fogászat mütani részében oly ügyességre tettem szert, mely azon föltevésre jogosit, hogy a fogászat terén a nagyérdemü közönség igényeinek minden tekintetben megfelelni képes leszek.

Ennélfogva van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy jan. 2-án Debreczen városába érkezem, és ezen időponton tul ugy egyes fogakat, mint egész mesterséges fogsorokat, légnyomatu fogsorokat, s müvészeti inyeket (obturatores), uj amerikai rendszer szerint, jótállás mellett készitek.

Azonfelül mindenféle nemes fémekkel (jegeczarany), fémkeverékekkel és foncsorokkal plombirozok és minden néven nevezendő fogorvosi mütéteket végzek — kivánatra a kedvelt kéjgáz igénybevétele mellett.

Azon biztos reményben, hogy a n. é. közönség törekvésemet és tevékenységemet kegyes pártfogásában részesitendi, maradok

kiváló tisztelettel

Dr. Hamburger Emil,
gyakorló orvos és fogorvos.

655 1—5

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.